

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیابان محیط زیست همدان

گردشگری مذهبی با تأکید بر کلان شهر مشهد

سید خلیل سید علی پور، استادیار سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا

تلفن seyedkhalilsap@yahoo.com

شیرین امیرحسینی، دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فیروزکوه، گروه مدیریت بازرگانی، فیروزکوه، ایران.

سعیده خاتون آریامنش، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فیروزکوه، گروه مدیریت بازرگانی، فیروزکوه، ایران.

چکیده:

زیارت در فرهنگ اسلامی - ایرانی اهمیت ویژه‌ای دارد. مفهوم زیارت از یک سو ارتباط تنگاتنگ با بعد مذهبی جامعه ایران دارد و از سوی دیگر آثار اجتماعی زیادی بر جامعه باقی می‌گذارد. از جمله آثار اجتماعی زیارت، تقویت روحیه «امید» در جامعه است، چرا که برآیند جامعه ایرانی بر این باور است که هرگاه که از دنیا و اسباب دنیا ناامید می‌شود، دل به زیارت می‌برد و به همین سبب زیارتگاه‌ها و به ویژه حرم رضای آل محمد، امام هشتم، همواره مورد توجه ایرانیان بوده است. در کنار این بعد تقویت روحیه امید، بسیاری از ما همه ساله یا هر ماه یا حتی برخی افراد با دوره‌های زمانی کوتاه‌تر برای پاک کردن دل خود از آرایش‌ها و زنگارهای دنیا به آغوش امن امامزاده‌ها پناه

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیابان محیط زیست همدان

می‌بریم و همین امر در جایگاه خود در سلامت روحی جامعه بسیار بااهمیت است. بنابراین اگر با این نگاه به موضوع نظر بیفکنیم، آن‌گاه می‌توانیم بگوییم که در حقیقت گردشگری زیارتی می‌تواند به عنوان یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های توسعه اجتماعی ایفای نقش کند، چرا که با توسعه روحی، فردی و اجتماعی تک تک ما در ارتباط است و از این منظر گردشگری زیارتی نیازمند برنامه‌ریزی دقیق‌تر است تا بتوانیم از این مسیر منافع اجتماعی آن را به حداکثر برسانیم.

واژه‌های کلیدی:

گردشگری، توریسم، گردشگری مذهبی، زیارت، مشهد.

مقدمه

خراسان در عصر هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان بعنوان یکی از ولایات چهارگانه ایران زمین به شمار می‌رفته است. این چهار ولایت گسترده و پهناور عبارتند از اپاختر یا شمال، خراسان یا مشرق، نیمروز یا جنوب و خاوران یا مغرب، اما وجه تسمیه شهر مشهد همچون ارزش و اعتبار زاید الوصف این خطه سراسر به یمن مدفن و بارگاه مقدس امام هشتم شیعیان حضرت علی بن موسی الرضا (ع) است. با شهادت امام رضا (ع) در ماه صفر سال ۲۰۳ هجری قمری بدست مأمون عباسی و خاکسپاری آن امام همام در ضلع جنوبی عمارت حمید بن قحطبه والی توس اولین سنگ بنای شکل‌گیری شهری وسیع که بعدها مشهد نام گرفت گذاشته شده این شهر بر گرد قریه‌ی سناباد که از توابع توس به شمار می‌رفت بنا گردید. واژه «مشهد» که در اصل کلمه عربی و بر وزن «مفعول» است به معنای محل شهود و حضور یا شهادتگاه و یا مکانی که در آن کسی شهید گشته است به کار می‌رود و کلمه‌ی مشهد نیز